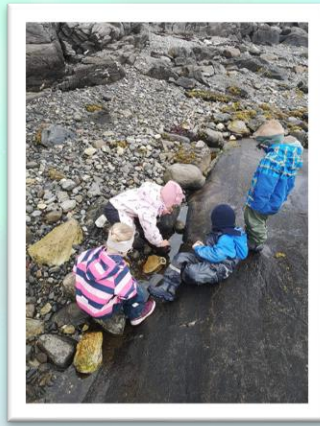

Årsplan

Trollvik barnehage

2023-2024

Godkjent i Trollvik barnehage 20.06.2023

Innhold

Innledning	3
Om barnehagen	3
Formål og innhold	4
Omsorg.....	4
Lek	5
Danning	6
Læring	7
Vennskap og fellesskap.....	8
Kommunikasjon og språk	9
Samarbeid.....	10
Foreldresamarbeid	10
Tilvenning.....	11
Eksternt samarbeid.....	12
Pedagogisk virksomhet.....	12
Barnehagens pedagogiske virksomhet	12
Medvirkning	13
Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte	13
Digital praksis	14
Progresjonsplan for fagområdene.....	14
Kommunale satsingsområder	21
1. Inkluderende barnehagemiljø	21
2. Helsefremmende oppvekst – HOPP.....	22
Planleggingsdager	25
Sommerstengt barnehage.....	26
Kildehenvisning.....	26

Innledning

Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i [Rammeplanen](#) og [Barnehageloven](#).

Barnehagens verdigrunnlag skal formildes, praktiseres og oppleves i aller deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling.

Barnehagens samfunnsmandat er, i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning.

Årsplanen skal også vise hvordan barnehagen følger opp felles målsettinger i kommunale satsingsområder. Våre satsingsområder er:

1. HOPP - helsefremmende oppvekst.

HOPP ønsker å gi alle barn i Senja kommune en sunn, aktiv og trygg oppvekst gjennom økt oppmerksomhet på kost og ernæring, barnas psykiske helse og fysisk aktivitet.

2. Inkluderende barnehagemiljø

Gjennom dette satsingsområdet skal det jobbes systematisk og helhetlig for at alle barn skal få oppleve tilhørighet og være en del av fellesskapet i barnehagen.

Om barnehagen

Trollvik barnehage eies og drives av Senja kommune. Barnehagen er tilknyttet barnehager fastland/Senja sør.

Trollvik barnehage er en to avdelings barnehage med totalt 36 plasser. Barnehagen ligger 6 km nord for Gisundbrua, nedenfor Trollvik skole. Barnehagen ligger i et naturskjønt område med nærhet til fjæra, skog, fotballbane og et fint nærmiljøanlegg.

Barnehagen har et stort søkelys på barns psykiske og fysikks helse, og bruker uterommet mye i dette arbeidet. Barna skal få kjenne på ulike type vær gjennom hele året, og er ute store deler av dagen.

Lek er en viktig del av barnehagens hverdag, og vi legger til rette for lek i små og større grupper. Barnehagen har et stort søkelys på vennskap. Vennskap og sosial kompetanse er noe som jobbes med gjennom hele barnehageåret. Omsorg, lek og læring må sees i sammenheng med hverandre. Barn lærer når de leker og leker når de lærer.

Barnehagen har 2 faste måltid som består av frukt og grønt, grovt brød, knekkebrød, skorper og havregryn, og et varmt måltid i løpet av uken.

Barnehagen følger retningslinjene til HOPP for innkjøp og servering av mat i barnehagen. Det er i tillegg utarbeidet egne oppskriftshefter for sunn og god mat i barnehagen. Måltidene

skal være en hyggelig og rolig stund der barna øver på selvstendighet og samhandling. Barnehagens åpningstid er fra 07.30-16.30.

Styrermobil: 93829776

Kråkeslottet: 99093263

Sjøstjerna: 97591344

Formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeid med dette skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling

Omsorg

Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve og bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Personalet skal:

- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet.
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen.
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre.
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse, og vise omsorg for hvert enkelt barn
- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile.
- Støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å ta imot omsorg

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi anerkjenner hvert enkelt barn utfra barnets behov.
- Vi skal handle omsorgsfullt med sensitivitet overfor alle barn i barnehagen.
- Personalet jobber på tvers av avdelingene, slik at barna opplever trygghet til alle i personalgruppen.
- Vi har hvilestund for de barn som ikke sover på dagen
- Relasjonsbygging. Vi deler barna inni i mindre grupper for å skape gode relasjoner og vennskap.
- Vi gjennomfører ulike analyser for å kvalitetssikre oss om at alle blir sett og hørt

Lek

Leken skal ha en fremtredende plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur.

Personalet skal:

- inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne
- organisere rom, tid, og lekemateriell for å inspirere til ulike typer lek.
- fremme et inkluderende miljø der alle barn kan delta i lek og erfare glede i lek.
- være bevisst på egen rolle og deltakelse i barnas lek.
- ta initiativ til lek og bidra aktivt til at alle barn får delta/deltar i leken
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek, og legge til rette for utvikling av leketemaer.
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Personalet legger til rette for fri og organisert lek og aktiviteter gjennom hele barnehagedagen.
- Personalet skal evaluere lekemiljøet kontinuerlig.
- Vi skal bevisstgjøre barna på naturens mangfold i lek. Undre oss å undersøke sammen med barna.
- Personalet skal hjelpe barna til å forstå lekeregler, turtaking, og ha et inkluderende lekemiljø der alle barn er velkommen inn i leken.
- Personalet er deltagende og observerende i leken til barna.
- Leker og utstyr er tilgjengelig for barna.
- Vi legger til rette for rollelek og lekegrupper

Danning

Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp.

Personalet skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barns identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet.
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet.
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler.
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforsking og læring.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi skal lære barna om relasjoner og samspill barna imellom.
- Vi skal lære barna å hilse på hverandre, og svare hverandre på en hyggelig måte.
- Barna skal lære å håndtere utfordringer i barnehagehverdagen.
- Personalet skal være lyttende, vise respekt,
- legge til rette for gode mestringsopplevelser, og gi barna erfaringer med å håndtere konflikter.
- Vi skal legge til rette for aktiviteter som fremmer samarbeid i barnegruppen.
- Vi samarbeider på tvers av
- avdelingen med barnegruppen.
- Barnehagen har tilgjengelig pedagogisk verktøy som «Mitt valg», «steg for steg»

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre.

Personalet skal:

- Legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling.
- Sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra til egen og andres læring.
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner.
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.
- Være oppmerksom på barnas interesser og engasjement, og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi skal skape rom for læring gjennom lek.
- Personalet skal være deltagende og engasjerte voksne.
- Vi skal vise undring og finne løsninger sammen med barna.
- Vi skal være lydhøre og følge opp barnas initiativ.
- Personalet bruker pedagogisk dokumentasjon i arbeidet med barn for å sikre videreutvikling og læring utfra barns interesse og initiativ.
- Vi skal sørge for at barn opplever mestringsfølelse

Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill.

Personalet skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger.
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Barnehagen har nulltoleranse for mobbing og utestengelse. Barnehagen jobber utfra egen handlingsplan om forebygging av mobbing.
- Vi skal legge til rette for at alle barn har noen å leke med.
- Vi skal bygge relasjoner barn-barn, barn-voksne.
- Barna skal bli kjent med egne og andres følelser. Barnehagen har tilgjengelig pedagogisk verktøy som kan brukes i dette arbeidet.
- Barnehagen har vennskapsmåned.
- Gjennom tema kroppen lærer barna om respekt for egen og andres kropp. Det blir bevisst på egne grenser og trygg på å sette grenser.
- Barnehagen har egen aktivitetsdag på høsten, slik at nye og gamle barn slik at barna skal bli kjent med hverandre.
- Barnehagen jobber med sosial kompetanse gjennom hele året.

Kommunikasjon og språk

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom hele barnehagehverdagen.

Personalet skal:

- Anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale kommunikasjonsuttrykk, og legge til rette for involvering i samspill og samtaler.
- Være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn.
- Følge med på barnas kommunikasjon- og språkutvikling, samt fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsutfordringer.
- Bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi skal bruke språket aktivt sammen med barna.
- Vi skal være bevisst på hvordan vi kommunisere med barn.
- Vi skal stille åpne spørsmål.
- Rim og regler skal være synlig og brukes i ulike sammenheng og rutiner.
- Barna skal få møte et mangfold av eventyr og fortellinger.
- Barnehagen har tilgjengelig ulike pedagogiske verktøy som: snakkepakken, språksprell, Begrep om begreper, litteratur, snakkekisten, språkhjerte og munnmotoriske øvelser.
- Vi skal la barna være aktive språkformidlere i rutinesituasjoner og i samlinger.

Samarbeid

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem.

- Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning.
- Samarbeidet mellom barnehagen og foreldre/foresatte skal alltid ha barnets beste som mål.
- Foreldresamarbeidet skal skje både på individnivå, gruppenivå, gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg.

Foreldrerådet:

- Skal fremme foreldrenes felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.
- Foreldrerådet består av foreldre til alle barna i barnehagen.

Samarbeidsutvalget (SU):

- Skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.
- SU består av foreldre og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert.
- Barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og SU.
- Skal gjennomføre minimum 2 møter i året.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Gjennomføre møter med SU.
- Foreldremøter, høst og vår.
- Foreldresamtaler. Barnehagen gjennomfører en samtale i januar/februar, men gir tilbud om flere samtaler ved behov.
- Foreldreundersøkelser annen hvert år
- Daglige samtaler og informasjonsutveksling.
- Lucia feiring med foreldre og søsken tilstede.
- Sommerfest kombinert med dugnad.

Tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Rutiner og organisering tilpasses slik at barnet får tid til å bli kjent og knytte relasjoner til personalet og til andre barn. Trygghets sirkelen gjennomgås med foreldre og er et grunnlag for tilvenningen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Tilvenningstiden for barnet variere utfra alder og modning. Det er satt av en uke minimum til tilvenningstiden. Foreldrene skal være aktive deltagere i barnets tilvenningsperiode.
- Barnehagen har foreldremøte og oppstarts samtaler for nye foreldre.
- I tilvenningstiden får barnet en fast tilknytningsperson.
- Barnet kan ha med seg en koseklut/bamse eller annet trygt objekt.
- Barnehagen har faste rutiner/dagsrytme for at barnet skal kunne oppleve forutsigbarhet og trygghet.
- Vi anbefaler at små barn har kortere dager i begynnelsen.
- Barnehagen har besøksdager tirsdag og torsdag i juni måned fra klokken 10-13.00 sammen med foreldre.

Overgang barnehage – skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Foreldre som har skolestarter vil få denne planen som et vedlegg til årsplanen siste år i barnehagen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- På bakgrunn av overgangsplan utarbeides det et årshjul for overgang mellom barnehage og skole.
- Barnehagen har egen førskoleklubb for skolestarterne.
- Det arrangeres førskoledager på skolen.

- Barnehagen bruker skolens uteområde, og har i tillegg tilgang til gymsal, og skolens grillhytte.
- Barnehagen har overgangssamtaler med skolen før skolestart
- Barnehagen har i samarbeid med skole en adventsstund sammen med 1. klasse

Vi fyller ut skjema for overgang barnehage-skole i samarbeid med foreldre der barnehagen gir en enkel redegjørelse for barnets fungering/mestring

Eksternt samarbeid

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon. Senja kommune har en plan med stort fokus på folkehelseperspektivet. Barns fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd, samt forebygge krenkelser og mobbing.

Nære samarbeidspartnere for å innfri dette er:

- Helsestasjon
- Barnevern
- Pedagogisk-psykologisk tjeneste, PPT
- BUP
- Barnehabiliteringen UNN
- Statped

Pedagogisk virksomhet

Barnehagens pedagogiske virksomhet

- Barnehagen skal planlegge, vurdere og dokumentere det pedagogiske arbeidet.
- Planlegging skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.
- Vurderingsarbeidet skal sikre at alle barn får et tilbud i tråd med Barnehageloven og Rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i.
- Dokumentasjon av personalets arbeid skal synliggjøre hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.
- Et etisk perspektiv skal ligge til grunn ved pedagogisk dokumentasjon av barnegruppen og enkeltbarn.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi bruker EBBA som analyseverktøy for å vurdere kvaliteten på barnehagens pedagogiske arbeid.
- Foreldreundersøkelse annen hvert år.
- Barnehagen bruker analyseverktøy som swot og kontaktbarometer.

- Det gjennomføres sjekklister for barnehagens oppvekstmiljø en gang per år.
- Vi har pedagogiske arbeidsmøter en gang per måned der arbeidet blir evaluert

Medvirkning

Alle barn skal få erfare å få ha innflytelse på det som planlegges og skjer i barnehagen.

Personalet skal:

- legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.
- være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnets alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.
- skal legge til rette for at barna jevnlig får delta i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Alle barn skal få innflytelse på det som skjer i barnehagen utfra alder og modenhet.
- Vi har dagens hjelpere der barna får mulighet til å medvirke i samlingsstund.
- Aldersadekvate klubber
- Barna deltar i smøremåltider.
- Vi skal være lyttende, observerende og tilstedeværende. Vi skal møte barna på deres initiativ.
- Skolestarterne skal delta i planlegging og organisering i aktiviteter i det som angår dem.

Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte

Barnehagen skal tilpasse det allmenpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger

Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og det allmenpedagogiske tilbudet.

Samisk kultur i barnehagen

Uansett om det er samiske barn eller ikke i vår barnehage, skal barnehagen synliggjøre samisk kultur.

Personalet skal:

- ha kjennskap til, og legge vekt på, at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold
- Gjøre barna kjent med samisk kultur og levesett og knytte det samiske perspektivet til merkedager og hverdagsliv, kunst og kultur og mattradisjoner

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi markerer samefolkets dag med samisk mattradisjoner og kultur.
- Samisk kultur gjenspeiler seg gjennom hele året
- Vi har samiske eventyr, sang og dans.
- Samiske tall er synlig gjennom hele året.
- Vi har internasjonal måned der Samisk er representert gjennom hele måneden og til dels gjennom hele året.

Digital praksis

Barnas digitale praksis skal bidra til barns lek, kreativitet og læring.

Personalet skal:

- legge til rette for at barna utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer.
- delta i barnas mediebruk.
- utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Visma flyt barnehage, samarbeids-app mellom barnehage og foreldre
- Vi bruker pc og Ipad til å utforske og under oss sammen med barna.
- «jeg vet å snakke sammen med barn» Et digitalt verktøy fra Salaby
- Snakke med barna om nettvett.

Progresjonsplan for fagområde**Kommunikasjon, språk og tekst**

Barna skal få utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Personalet i vår barnehage skal bidra til flerspråklig mangfold i barnegruppa.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: <ul style="list-style-type: none"> • Begrepsinnlæring for alle. • Parallelllek i barnegruppa. • Spill og regellek • Øve på å ta ordet, men samtidig lytte til andre 	Hva: <ul style="list-style-type: none"> • Støtte flerspråklige barn med bruk av enkle begreper, og støtte de i å bruke sitt morsmål. • Bevisstgjøring på bruk av språket i konfliktsituasjoner og sette ord på følelser. • Øve på å ta ordet, men samtidig lytte til andre. • Legge til rette for deltakelse i lek, der barna utvikler forståelse for lekeregler. • Lære å bruke språket som et hjelpemiddel i konflikter og relasjonshåndtering. • Spill og regellek 	Hva: <ul style="list-style-type: none"> • Støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål, og benytte hverdagspråk. • Bruke språket i konfliktsituasjoner og sette ord på følelser. • La tall og alfabet bli en del av barnehagedagen. • Preposisjoner og plassering • Fortelle og gjenfortelle. • Lære å hevde sine meninger, lytte til andre og turtaking. • Faste førskolegrupper for de eldste barna. • Spill og regellek.
Hvordan: <ul style="list-style-type: none"> • Samtaler om hverdagshendelser og felles opplevelser hver dag. • Fabulerer og leker med språket. • Sang- og bevegelsesleker, rim og rytmer. • Høytlesning/lydbøker • Bruker bøker og konkrete • Personalet skal delta aktivt i aktiviteter med barna. • Oppmuntre til å snakke i plenum. • Fortelle/dramatisere eventyr/fortellinger med og uten konkrete. • Språkverktøy: <i>Steg for steg, Språkkista og Snakkepakken. Grep om begreper. Språk i sammenheng, Hamza og Nelly og Myotopia.</i> • Digitale verktøy for språkinnlæring • Barna får møte ordbilder, bokstaver, tall og andre symboler på avdelingen. • Gjenkjenne og øve på eget navn. 		

Kropp, bevegelse, mat og helse		
Barnehagen skal legge til rette for at alle barn skal oppleve glede ved fysisk aktivitet, et sunt og variert kosthold. Vi skal jobbe aktivt for å styrke barnas psykiske helse og velvære.		
1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva:	Hva:	Hva:

<ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle motoriske ferdigheter og kroppskontroll. • Glede av å være ute i naturen. • Øve seg på grov- og finmotorikk. • Lære elementær god hygiene. • Barna får øve på av- og påkledning. • Måltidene skal være en hyggelig stund sammen, med fokus på et sunt kosthold med varierte smaksopplevelser. 	<ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle motoriske ferdigheter og kroppskontroll. • Bli glad i og fortrolig med sin egen kropp til tross ulikheter. • Glede over å være ute i all slags vær. • Øve på å velge pålegg og smøre maten selv. • Lære mer om matproduksjon • Vi har fokus på hygiene og renslighet. • Lære om bakterier og vanlige sykdommer. • Mer selvstendig med toalettbesøk og av- og påkledning. 	<ul style="list-style-type: none"> • Videreføre motoriske ferdigheter og utholdenhet i aktiviteter. • Stole på sin egen kropp og utfordre grenser. • Utvide forståelsen for sammenhengen mellom kosthold og helse • Mer forståelse av hvordan kroppen fungerer innvendig og utvendig. • Bli mer selvstendig i hverdagsrutiner. • Få en forståelse av livets sirkel: mat-mennesker-dyr-natur-mat
--	---	---

Hvordan:

- Gi barna trygghet til å balansere på kanter, klatre, hinke, hoppe med samlede ben, og lære å huske/gi fart selv. La barna gå i ulendt terreng ute, og prøv å klatre.
- Anerkjenne barns motoriske grov- og finmotoriske mestring.
- Veilede og legge til rette for formingsaktiviteter som øver på finmotorikk.
- Personalet skal være aktive og tilstedeværende voksne
- Øve på å være selvstendig ved måltider.
- Legge til rette for selvstendighetstrening ved toalettbesøk, håndvask og av- og påkledning.
- Lære å kle seg selv, avpasset værforbehold.
- Temajobb om *Kroppen*; der barna lærer mer om kroppens funksjoner sanser, psykisk og fysisk helse, kosthold og førstehjelp.
- God oppstart og lang tilvenningstid til høsten der vi jobber med mangfold, relasjonsbygging og vennskap som gjennomgående tema.
- Barna skal få delta i planlegging og matlaging.
- *Snakkemedbarn.no*, og «Jeg vet» på Salaby gjennom Bufdir.

Kunst, kultur og kreativitet

I barnehagen skal barna få oppleve og skape gjennom ulike estetiske uttryksformer. Vi skal bidra til at kulturelt mangfold blir en berikelse for barnegruppa.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva:	Hva:	Hva:

<ul style="list-style-type: none"> • Enkel fargelære. • Se og lese i bøker • Bevegelsessanger og rytmer. • Få kjennskap til ulike formingsmateriell 	<ul style="list-style-type: none"> • Mer finmotoriske aktiviteter i forming. • Rollelek og utkledding • Konstruksjonsleker • Enkel fargelære. Samkoble farger og fargenavn. • Kjennskap til kulturelle uttrykk som billedkunst, musikk, dans, drama, språk, litteratur og film. • Utvide repertoar innenfor musikk, kunst og kultur. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sanger med flere vers, lytte til musikk • Eventyr, drama og musikk • Uttrykke følelser gjennom forming, sang, musikk og drama • Finmotorikk i tegning, maling og forming • Avansert rollelek • Kunne alle farger, lage systemer, mønster og blande farger • Få en større kjennskap til kulturelle uttrykk som billedkunst, håndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design.
---	--	--

Hvordan:

- Barna skal få uttrykke seg gjennom ulike estetiske virkemidler.
- Barna får kjennskap til rytmer og instrument.
- Sansemotoriske leker tilpasset alder og forutsetning.
- Bordteater, flanellograf og utkledding.
- Kunstutstilling i barnehagen.
- Delta på kulturopplevelser.
- Formingsaktiviteter med ulikt materiell.
- Månedstema; eventyr, drama og musikk, der vi har fokus på kulturformidling og estetiske uttrykksmåter.
- Personalet skal aktivt jobbe for et lærerikt samarbeid med flerkulturelle, flerspråklige og utenlandske familier.

Natur, miljø og teknologi

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser, og få oppleve naturen som arena for lek og læring.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva:	Hva:	Hva:

<ul style="list-style-type: none"> • Enkel begrepslære om natur • Bruke sansene i lek 	<ul style="list-style-type: none"> • Tilegne seg kunnskap om natur og dyreliv. • Oppleve nærmiljøet • Teknologi blir læring • Lære om naturvern. • Sansene våre 	<ul style="list-style-type: none"> • Se sammenhenger mellom dyr og mennesker. • Bruke naturen som læringsarena • Se sammenhenger og undre seg rundt forskning og eksperimenter. • Benytte teknologi for å lære mer om natur. • Se betydningen av naturvern • Sansene våre
---	--	---

Hvordan:

- Utforske naturen og nærmiljøet; «Småfotan.i Midt-Troms».
- Tema i barnehagen om dyr og planteliv.
- Eksperimentere med ulike naturmaterialer gjennom estetiske aktiviteter.
- Digitale verktøy sammen med barna.
- Grov- og finmotoriske aktiviteter i all slags vær, hele året.
- Tema om Natur og miljø.
- Miljøvern, gjenbruk og matsvinn
  - Naturvakt.
  - Årstider
  - Planter
  - Universet
  - Solsystemet

Antall, rom og form

Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagliglivet, teknologi, natur, kunst og kultur.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva:	Hva:	Hva:

<ul style="list-style-type: none"> • Lære om tall • Bli kjent med enkle geometriske figurer. • Begrepslære • Former, symboler, tall og alfabet synlig for barna på avdelingene 	<ul style="list-style-type: none"> • Lære om tall. • Lære mer om geometriske figurer. • Utforske mønster og former • Kjenne igjen de vanlige fargene, og vite hva de heter • Begreper • Preposisjoner • Enkel bruk av digitale verktøy 	<ul style="list-style-type: none"> • Kjenne til ukedager, måneder og de forskjellige årstidene • Kjenne til bokstaver og tall • Kjenne igjen tallsymbol (terning) • Tidsbegreper: i går, i morgen, osv. • Kunne navn på ukedagene og etter hvert rekkefølgen av dem • Bli kjent med tallremse opp til 20 • Forstå sammenhengen mellom tall og mengder • Størrelser; Vekt og lengder
--	---	---

Hvordan:

- Bruke tall og telling i naturlige situasjoner både inne og ute.
- Synge sanger, regler, rim og eventyr med tall.
- Spill og regellek.
- Jobbe med preposisjoner ut fra alder og forutsetning.
- Digitale verktøy; Bee-bot (programmering), nettbrett og kamera.
- Lek med forming og konstruksjon.

Etikk, religion og filosofi

Barnehagen skal la barna få kjennskap til ulike religioner, livssyn og kulturer gjennom markering av tradisjoner og høytid. Barna skal få en begynnende forståelse av mangfoldets egenverdi, og mulighet til å utforske og undre seg over filosofiske spørsmål.

Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn, og som er forankret i menneskerettighetene.

Barnehageloven § 1.

- Respekt for menneskeverdet og naturen
- Åndsfrihet
- Nestekjærlighet
- Tilgivelse
- Likeverd
- Solidaritet

1-2 år

3-4 år

5-6 år

Hva:

- «Alt vi vil at andre skal gjøre mot oss, skal også vi gjøre mot dem»

- Utvikle evne til å vise respekt, omsorg og empati for hverandre.
- Bli kjent med ulike religioner, kulturer og tradisjoner.
- Gjenkjenne følelser hos andre
- Bli bevisst på at egne handlinger påvirker andre.
- Medbestemme og ta egne valg ut fra alder og forutsetninger.
- Problemløsning og selvstendig tenking
- Samtale og filosofere over grunnleggende spørsmål (natur, liv og død).
- Motvirke mobbing og krenking av barn i barnehagen.

Hvordan:

- Lytte til hverandre, samt respektere egne og andres grenser.
- Utvikle forståelse, respekt, toleranse og interesse for mangfold og ulikheter.
- «Steg for steg» i hverdagen. Grønne tanker- glade barn
- Tema i barnehagen der mangfold og samspill står i fokus. Vennskap og relasjonsbygging.
- Feire jul og påske i barnehagen med tradisjonsrike aktiviteter.
- Markere sentrale høytider i andre representerte kulturer i barnehagen.
- Utforske og under seg over eksistensielle-, etiske-, religiøse-, livssyns- og filosofiske spørsmål sammen med barna.
- Internasjonal måned der vi har fokus mangfold gjennom;
  - Internasjonal mat, land og kulturer.
  - Musikk, kunst og dans.
  - Familieformer

Nærmiljø og samfunn

Gjennom utforskning, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: <ul style="list-style-type: none"> • Utforske nærmiljøet i og rundt barnehagen • Vi lærer å hjelpe hverandre. • Viktige merkedager barna får kjennskap til. 	Hva: <ul style="list-style-type: none"> • Utforske nærmiljøet rundt barnehagen. • Delta i fellesskap og samlede aktiviteter. • Ta vare på hverandre. • Viktige merkedager barna får kjennskap til. • Grunnleggende forståelse om vårt samfunn og nærområde. 	Hva: <ul style="list-style-type: none"> • Utforske nærmiljøet rundt barnehagen. • Delta i fellesskap og samlede aktiviteter. • Demokratiske prinsipper, medbestemmelse • Hvor bor vi? • Utvikle forståelse for ulike tradisjoner og skikker • Få begynnende kunnskap om menneskerettigheter; FN's barnekonvensjon. • Viktige merkedager barna bør ha kjennskap til.

		<ul style="list-style-type: none"> • Få kjennskap til skole i nærområdet.
<p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jobbe i det daglige med å skape et godt barnehagemiljø, konflikthåndtering, sosialt samspill og vennskap. • Gå turer i nærmiljøet som gir muligheter for lek og læring. • «BlimE»- NRK Super • Lekegrupper på tvers av avdelinger i barnehagen. • Sykkeluke med Henry førstehjelp og trafikkvennen Tarkus. • Vennebyen • «Bli med heim» – NRK Super 		

Kommunale satsingsområder

1. Inkluderende barnehagemiljø

Gjennom dette satsingsområdet skal det jobbes systematisk og helhetlig for at alle barn skal få oppleve tilhørighet og være en del av fellesskapet i barnehagen.

For barnehagene i Senja kommune betyr dette, alle barn skal få oppleve tilhørighet og være en del av fellesskapet i barnehagen. Personalet skal spille en viktig rolle i å støtte barna og etablere gode relasjoner og utvikle vennskap.

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none"> • Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none"> • Alle barn skal oppleve og høre til og være en del av fellesskapet i barnehagen • Alle barn skal få oppleve å være i lek sammen med andre barn • Alle barn skal få oppleve å være i et inkluderende fellesskap som legger til rette for at barna kan bidra i egen og andres læring.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none"> • Personalet skal være deltakende i leken inne og ute • Personalet skal inspirere og engasjere og legge til rette for gode lekemiljø ut ifra barnets utviklingsnivå • Personalet skal være fysisk og psykisk til stede, hindre negative handlinger og ekskluderende adferd • Personalet organiserer og legger til rette for mindre og større leke grupper ut fra barnas behov • Alle barn skal oppleve å høre til og være en del av fellesskapet i barnehagen.
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet

- Refleksjon og evaluering på månedlige pedagogiske arbeidsmøter, ledermøter og planleggingsdag.
- Bildedokumentasjon
- Ulike analyseverktøy

Kompetanseutvikling

- ReKomp.
- Faglitteratur
- Bruke hverandres kompetanse
- Veilederen E- læringskurs

2. Helsefremmende oppvekst – HOPP

Helsefremmende Oppvekst - HOPP skal være et tverrfaglig kommunalt samarbeid som skal legge til rette for sunn livsstil for barn og unge i barnehager og skole. Vi skal jobbe for et bevisst forhold til helse, kosthold og aktivitet.

Prosjektet skal bidra til økt trivsel og forebygging av livsstilssykdommer og inaktivitet.

HOPP består av tre elementer:

- Fokus på sunt og godt kosthold
- Fokus på fysisk aktivitet
- Kompetanseheving blant de ansatte

Senja kommunes barnehager skal gjennom HOPP gi barna det beste grunnlaget for å lykkes og ha en sunn, aktiv og trygg oppvekst. Visjonen er at HOPP skal gjennomføre hele lokalsamfunnet til å fremme befolkningens psykiske helse og livskvalitet.

Alle anbefalinger innenfor kosthold og fysisk aktivitet følger helsedirektoratets retningslinjer.

2.1 Kost og ernæring

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none"> • Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none"> • Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse. • Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve matglede og matkultur
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none"> • Sunt kosthold og felles innkjøpslister etter egne retningslinjer fra HOPP • Vann som tørstedrikk • Personalet skal være gode rollemodeller og ha en positiv fremtoning i forhold til kosthold • Vann som tørstedrikk, tilgang hele dagen igjennom, også ute • Barna får tilbud om frukt og grønt hver dag • Fokus på næringsrik mat, samt variasjon både ved kalde og varme måltider.
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
<ul style="list-style-type: none"> • Refleksjon og evaluering på månedlige pedagogiske arbeidsmøter og planleggingsdag. • Refleksjon på ledermøter. • Ulike analysearbeid. • Bildedokumentasjon
Kompetanseutvikling
<ul style="list-style-type: none"> • Fag litteratur • Bruke hverandres kompetanse • Ressursperson som deltar på møter • Veilederen.

2.2 Barns psykiske helse

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none"> • Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none"> • Barnas psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.

Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none"> - Senja kommunes handlingsplan for å forebygge mobbing og krenking i barnehagen - Personalet skal bidra til at barna utvikler et bevisst forhold vedrørende retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser. - Barnehusets kroppskort - «Jeg vet å snakke sammen» (Salaby) - Steg for steg - Grønne tanker -glade barn. - Bygge relasjoner mellom barn og mellom voksne. Trygghet er avgjørende for mestring, læring og utvikling. - Samtaler med barn - Stille åpne spørsmål - «Mitt valg»
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
<ul style="list-style-type: none"> • Refleksjon og evaluering på månedlige pedagogiske arbeidsmøter og planleggingsdag. • Refleksjon på ledermøter. • Ulike analysearbeid. • Bildedokumentasjon • Deltar på kurs. •
Kompetanseutvikling
<ul style="list-style-type: none"> • Veilederen E- læringskurs • Møtevirksomhet barnehagene seg imellom • Rekomp. • Fag litteratur

2.3 Fysisk aktivitet

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none"> • Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none"> • Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none"> • 60 min daglig organisert fysisk aktivitet daglig for alle barn. • Minimum 2-3 timer utetid daglig for de eldste barna og tilpasset for de minste. • Personalet skal være aktive rollemodeller ute og inne.

- Barnehagen er ute to ganger pr dag.
- Barna får kjenne på alle typer vær.
- Tilgang til ulent terreng, som fjæra, skog og et nærmiljøanlegg.
- Mulighet for bruk av skolens gymsal
- Skigåing
- Sykling
- Yoga for barn.
- Aktivisere passive barn

Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet

- Refleksjon og evaluering på månedlige pedagogiske arbeidsmøter og planleggingsdag.
- Refleksjon på ledermøter.
- Ulike analysearbeid.
- Bildedokumentasjon
- Deltar på kurs

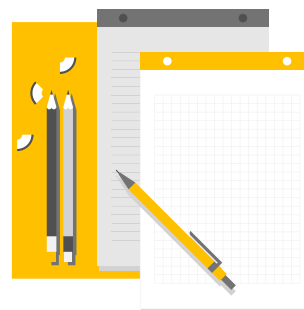
Kompetanseutvikling

- Veilederen E- læringskurs
- Kurs.
- Bruke hverandres kompetanse
- Fag litteratur

Planleggingsdager

Personalet i barnehagen har fem planleggingsdager i løpet av barnehageåret, og barnehagen er da stengt.

- 15 august 2023
- Oktober kursdag. Flyt
- 2. januar 2024
- 8. Mars 2024
- 10.mai 2024

Sommerstengt barnehage

Barnehagen er stengt 2-4 uker om sommeren. Dette fastsettes i samråd med SU før 1. februar innværende år. Foreldrene melder inn barnas ferie mellom 01. – 15. april.

Barna skal ha fri fra barnehagen i 4 uker i løpet av barnehageåret, derav 3 uker sammenhengende i løpet av sommeren, fra 15. juni til 14. august.

Kildehenvisning

- Kunnskapsdepartementet. (2005). Lov om barnehage.
- Kunnskapsdepartementet. (2017). Rammeplan for barnehagen.
- Senja kommune. (2022). Plan for overgang barnehage-skole.
- Senja kommune. (2020). Vedtekter for barnehage.
- Senja kommune. (2019). HOPP-prosjekt.
- EBBA Assessments. (2022).

Illustrasjoner

- Logo fra HOPP- prosjekt, Senja kommune.
- Trygghetssirkel. Senja kommune, Oppstartsamtaler i barnehage – samtalskjema.